

Provincie Noord-Holland
t.a.v. de (in-)formateur / College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de Mevrouw Ankie Broekers-Knol en de Heer Bernt Schneiders
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Wageningen, 12 mei 2023

Betreft: kansen voor boeren, natuur en economie in uw provincie | Bean Deal

Geachte mevrouw Broekers-Knol en de heer Schneiders,

Momenteel bent u als (in-)formateurs aan de slag voor het vormen van een coalitie van een nieuw college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. Graag vragen wij uw aandacht voor de Green deal eiwitrijke gewassen, ook wel bekend als de **Bean Deal**.

Het ministerie van LNV wil met de Nationale Eiwitstrategie (NES) de zelfvoorzieningsgraad van nieuwe en plantaardige eiwitten vergroten op een duurzame geproduceerde manier. Als onderdeel van de NES is in 2022 de Green Deal Vlinderbloemigen (Bean Deal) opgezet. Op 14 juli 2022 is de Bean Deal ondertekend door 56 publieke en vooral ook private organisaties, waaronder 10 provincies¹, inclusief uw eigen provincie.

Het doel van de Bean Deal is om de opschaling van de Nederlandse teelt en verwerking van eiwitrijke gewassen, primair bestemd voor humane consumptie, te versnellen, met een focus op stikstofbindende vlinderbloemigen.

Vlinderbloemigen zijn in staat om stikstof uit de lucht te binden, waardoor het gebruik van kunstmest vermindert. Daarnaast leveren zij een bijdrage aan de biodiversiteit, en kan de teelt de import van eiwitrijke producten uit het buitenland zoals soja verlagen. Tot slot draagt de consumptie van eiwitrijke bonen eraan bij om de gezonde, duurzame en plantaardige keuze makkelijker te maken.

De teelt van vlinderbloemigen is op dit moment nog kleinschalig, en de benodigde infrastructuur en organisatie van de voedselketen ontbreekt nog. Het aanbod van meer plantaardig bij voedselaanbieders zoals supermarkten, catering en horeca blijft achter. Ketenpartijen zien opschaling als noodzakelijk en haalbaar. De fase van opschaling gaat starten, welke vraagt om investering door alle betrokken partners, inclusief de provincies. Dit is nodig om als Nederland voorop te kunnen blijven lopen in de wereld, en hiermee bij te dragen aan een gezonde en leefbare toekomst.

¹ Het betreft de provincies Groningen, Overijssel, Drenthe, Flevoland, Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Zeeland. Op dit moment zijn de provincies Zuid-Holland en Utrecht als potentiële deelnemers aangesloten bij de Bean Deal.

De gemaakte afspraken uit de Bean Deal bieden een waardevol instrumentarium voor uw provincie dat aandacht verdient in de coalitievorming, als belangrijk onderdeel van het pakket oplossingen dat nodig is binnen het landbouw- en voedselbeleid, namelijk:

1. Inzicht in de koplopers en kansen binnen uw provincie, met als doel om boeren perspectief te bieden en **nieuwe verdienmodellen voor boeren** die willen overstappen
2. Stimuleren van een gezonde **bodem en biodiversiteit** op de Nederlandse akkers
3. Borgen van de **leidende rol van Nederland** in de wereld bij de transitie van ons voedselsysteem en de eiwittransitie
4. Stimuleren van een **gezonder en duurzamer eetpatroon** door de voedselomgeving duurzamer en gezonder (en meer plantaardig) in te richten
5. Bijdragen aan de belangrijke toekomstbestendige **nieuwe businessmodellen en bedrijven** die inzetten op meer plantaardige eetpatronen

Wij hopen met deze brief onder de aandacht te hebben gebracht dat provincie Noord-Holland zich bewust is van de urgentie van de uitvoering van de Bean Deal, en zich inzet om de eiwittransitie te bevorderen met regionale programma's en regelingen. Zo kan provincie Noord-Holland een belangrijke ondersteuning bieden voor boeren, bodem, biodiversiteit, burger én bedrijven, terwijl er ook nieuwe kansen ontstaan voor werkgelegenheid en economische groei.

Wij gaan hierover graag verder met u over in gesprek. Onze contactpersoon in uw organisatie, beleidsambtenaar mevrouw Danielle Lieuwen, is gaarne bereid om u meer toelichting te geven over de Bean Deal.

Ook kunt u voor vragen contact opnemen met de Ketenregisseur van de Bean Deal:
Mw. Dr. Ir. Sonja Zuidgeest, [REDACTED]

Tot slot willen wij u veel succes wensen met de verdere formatie.

Met vriendelijke groet,

Marjolein Brasz
Voorzitter Stuurgroep Bean Deal

Marjolein Brasz

